

Bruselj, 13. julij 2020
(OR. en)

9283/20

COSCE 7
COPS 239
CFSP/PESC 606

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	13. julij 2020
Prejemnik:	Delegacije
Št. predh. dok.:	ST 9177/20
Zadeva:	Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope v obdobju 2020–2022

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope v obdobju 2020–2022, kot jih je odobril Svet (zunanje zadeve) 13. julija 2020.

Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU pri sodelovanju s Svetom Evrope v obdobju 2020–2022

Spodbujanje vrednot in vseevropskega sodelovanja, temelječega na pravilih, ter podpiranje ponovno okrepljenega Sveta Evrope

1. Področje človekovih pravic, demokracije in pravne države se sooča z razširjenimi izzivi, od Evrope pa se pričakuje, da bo znala ohraniti vodilno vlogo pri širjenju teh univerzalnih vrednot. Zato namerava EU okrepiti sodelovanje s Svetom Evrope, ki ima zaradi izkušenj, pridobljenih v zadnjih 70 letih, ključno vlogo na teh področjih. Mandata novega vodstva EU in Sveta Evrope ter čas, v katerem bodo države članice EU v naslednjem obdobju predsedovale Odboru ministrov, sovpadajo s fazo, v kateri je treba pravni državi tako v EU kot zunaj nje ponovno posvetiti večjo pozornost. Vse to se tudi začinja v času, ko je splošno stanje človekovih pravic, pravne države in demokracije heterogeno: vzporedno s postopoma doseženim velikim napredkom obstajata tudi odpor proti univerzalnosti, nedeljivosti in soodvisnosti vseh človekovih pravic ter nazadovanje na področju demokracije. V naslednjih petih letih bodo v ospredju vprašanja, pomembna za naše državljane, kot so digitalizacija in umetna inteligenca.
2. EU bo še naprej sodelovala s Svetom Evrope in ga podpirala v okviru svojih prizadevanj za spodbujanje učinkovitega multilateralizma in ohranitev mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, nenazadnje tudi v smislu posledic covid-19 – tudi socialno-ekonomskih – za človekove pravice, demokracijo in pravno državo, pri čemer bo zahtevala na človekovih pravicah temelječe odzive, ki v boju s pandemijo dajejo boljše rezultate, saj zagotavljajo nediskriminacijo, enakost in ohranjanje človeškega dostojanstva.

3. EU ceni široko članstvo Sveta Evrope ter si prizadeva za splošno in učinkovito priznavanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Svet Evrope je tudi pomembna platforma za dialog in sodelovanje z namenom promocije demokracije in pravne države. Glede na to, da so članice Sveta Evrope v zadnjih letih resno kršile mednarodno pravo, moramo ohraniti in razširiti vseevropski značaj organizacije, zagotoviti, da bodo članice Sveta Evrope izpolnjevale svoje mednarodne obveznosti, zaščititi vrednote, načela in standarde organizacije ter zagotoviti njeno učinkovito delovanje. EU se zavzema za Svet Evrope, ki lahko – nenazadnje tudi s svojim na novo vzpostavljenim dopolnilnim skupnim postopkom (ang. *Complementary Joint Procedure*) – ukrepa proti vsem resnim kršitvam mednarodnega prava, ki so jih zakrivile njegove članice, pri tem pa spoštuje svoje vrednote in zagotavlja, da vse članice Sveta Evrope izpolnjujejo svoje zakonske obveznosti.
4. Svet Evrope določa standarde na področju človekovih pravic, pravne države in demokracije. Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin je zgodovinski dosežek brez primere. Ratificiralo jo je vseh 47 držav članic Sveta Evrope; v njej so določena skupna pravila in standardi na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države, ki veljajo za 830 milijonov ljudi po vsej celini, njeno izvajanje pa nadzoruje Evropsko sodišče za človekove pravice. Poleg tega delovanje Sveta Evrope sega čez meje evropske celine, saj so številne njegove konvencije odprte za podpis na svetovni ravni, več njegovih mehanizmov pa ima svetovni domet. Prihodnost EU bo bolj kot kdaj koli oblikovana skupaj z njenimi sosedami in povezana z njimi. EU bo zato skupaj s Svetom Evrope še naprej sodelovala z državami kandidatkami in potencialnimi kandidatkami ter svojimi sosednjimi regijami.

5. V zadnjih letih je strukturirano sodelovanje med EU in Svetom Evrope¹, ki temelji na njihovih različnih, a dopolnjujočih se vlogah, postalo bolj strateško in se je razvilo v zgodbo o uspehu. Redni dialogi na visoki ravni med institucijami EU in Sveta Evrope se bodo nadaljevali. EU in njene države članice prispevajo največ finančnih sredstev za Svet Evrope. EU bo še naprej podpirala delo Sveta Evrope s prispevanjem v njegov izredni proračun, podpiranjem sodelovanja na pravnem področju, spodbujanjem političnega dialoga ter financiranjem skupnih programov, ki so med drugim namenjeni državam kandidatkam in potencialnim kandidatkam, v okviru evropske sosedске politike pa tudi regiji vzhodnega partnerstva in relevantnim južnim partnerskim državam, ter Rusiji in Srednji Aziji. Uradi in programski uradi Sveta Evrope imajo v teh državah in regijah pomembno vlogo pri sodelovanju med EU in Svetom Evrope. EU in Evropska investicijska banka bosta preučili tudi možnosti za okrepitev formalnega sodelovanja z Razvojno banko Sveta Evrope. EU bo sodelovala s Svetom Evrope pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja.
6. Uspešnost, ustreznost, preglednost in prepoznavnost so za Svet Evrope bistvenega pomena. EU bo še naprej imela vodilno vlogo, ko gre za podporo prizadevanjem Sveta Evrope, da se zaradi prilagajanja novim izzivom in strukturam z namenom zagotoviti si finančno vzdržnost in stalno osredotočenost na učinkovitost reformiral in našel nov zagon. EU se bo zavzemala za večjo prepoznavnost ciljev in dejavnosti Sveta Evrope ter obveščanje o njih.
7. V okviru treh stebrov, na katerih temelji dejavnost Sveta Evrope, se bo EU v obdobju 2020–2022 osredotočila na naslednje skupne dejavnosti:

¹ Na podlagi memoranduma o soglasju (2007) in izjave o nameri za sodelovanje (2014).

I. ČLOVEKOVE PRAVICE

8. EU bo še naprej podpirala Svet Evrope, njegovo Evropsko sodišče za človekove pravice in njegov sistem konvencij kot glavni okvir za zagovarjanje človekovih pravic v Evropi, kar bo posledično prispevalo k večji usklajenosti notranjih in zunanjih politik EU. **EU bo pri izvajanju svojih prednostnih nalog na področju človekovih pravic v okviru svojih zunanjih ukrepov delovala v partnerstvu s Svetom Evrope, in to v skladu s prenovljenim Akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo (2020–2024),** ko bo ta sprejet.
9. **EU je obnovila svojo zavezo glede pristopa h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.** Ne gre le za obveznost, ki ji je naložena na podlagi pogodb EU, gre za spoštovanje naših temeljnih vrednot in oblikovanje skladnega pravnega okvira za varstvo človekovih pravic po vsej Evropi. Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot jo razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice, že igra ključno vlogo v pravu EU, kot je bilo potrjeno v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah in sodni praksi Sodišča Evropske unije. Pristop h Konvenciji bo posameznikom omogočil, da v zvezi z ukrepi, ki so jih sprejele institucije EU, vložijo pritožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice, obenem pa bo izboljšal skladnost varstva človekovih pravic Evropejcev, tudi v zvezi z zahtevki proti državam članicam EU, ki izvajajo zakonodajo EU. Revidirani sporazum o pristopu mora biti v celoti skladen s pravom EU, kot ga razlaga Sodišče Evropske unije. 70. obletnica Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki bo obeležena 4. novembra 2020 na konferenci ministrov in ministric v Atenah, je priložnost za okrepitev prizadevanj za pristop EU h Konvenciji.

10. **EU bo obravnavala posledice novih in uveljavljajočih se digitalnih tehnologij za spodbujanje in varstvo človekovih pravic.** Evropa mora izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja digitalna doba, pri tem pa spodbujati etični pristop in varovati človekove pravice, zagotoviti, da lahko organi kazenskega pregona ustrezno uporabljajo nove tehnologije v skladu z obveznostmi iz mednarodnega prava o človekovih pravicah, in posebno pozornost nameniti vprašanjem, kot so svoboda izražanja, mnenja in informacij na spletu, regulacija in politike spletnih posrednikov glede moderiranja vsebine, radikalizacija na spletu, terorizem in sovražni govor na spletu, svoboda misli, vesti in veroizpovedi, zasebnost in varstvo podatkov, tehnologija umetne inteligence in množičnega nadzora ter zbiranje in uporaba biometričnih podatkov, na primer z uporabo prepoznavanja obrazov na javnih mestih. EU bo v okviru nadaljnjega ukrepanja na podlagi bele knjige Evropske komisije o umetni inteligenci ter dela v zvezi z aktom o digitalnih storitvah tesno sodelovala s Svetom Evrope pri ugotavljanju tveganj in priložnosti, ki izvirajo iz umetne inteligence in digitalnih tehnologij, vključno z njihovim vplivom na človekove pravice, pravno državo in demokracijo, ter ocenila, ali je treba sprejeti nadaljnje ukrepe za to, da se zagotovijo tak razvoj, oblikovanje in uporaba digitalnih tehnologij in umetne inteligence, ki bodo v skladu s človekovimi pravicami. EU in Svet Evrope bosta še naprej sodelovala tudi na področju izobraževanja za digitalno državljanstvo.
11. **EU se bo skupaj s Svetom Evrope zavzemala za stroge standarde za varstvo podatkov po vsem svetu.** To bo storila na podlagi posodobljene Konvencije o varstvu posameznikov glede na obdelavo osebnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: Konvencija št. 108). EU bo zlasti sodelovala s Svetom Evrope zaradi promocije splošnih načel in standardov glede zaščitnih ukrepov za dostop javnih organov do osebnih podatkov za namene kazenskega pregona in varnosti.

12. EU bo sodelovala s Svetom Evrope pri spodbujanju enakosti spolov in pravic žensk ter pri krepitevi vloge in udeležbe žensk tako v EU kot v njenih zunanjih odnosih. EU bo tudi sodelovala s Svetom Evrope, ki je eden ključnih akterjev pri določanju standardov na teh področjih, vključno z bojem proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini; Istanbulsko konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima je ratificiralo 21 držav članic EU, ki jo tudi izvajajo.
13. EU bo sodelovala s Svetom Evrope pri zagovarjanju **svobode izražanja, obveščanja in mnenja na spletu in drugje ter zavzemanju za dostop do zanesljivih informacij in svobodnih in neodvisnih medijev, boju proti dezinformacijam in zaščiti medijske svobode in varnosti novinarjev**. V zvezi s tem je platforma Sveta Evrope za promocijo zaščite novinarstva in varnosti novinarjev pomembno prizorišče za spodbujanje razprav o trenutnih izzivih na tem področju ter za opozarjanje na posebne primere restriktivne zakonodaje in napade na novinarje.
14. Civilna družba ima pomembno vlogo pri promociji temeljnih vrednot Sveta Evrope. EU bo sodelovala s Svetom Evrope, ker želi okrepiti prostor civilne družbe v Evropi, ga še naprej ščititi in se zavzemati zanj, zlasti da bi **ustvarili ugodno okolje za organizacije civilne družbe in zagovornike človekovih pravic**, ter obravnavati izzive, opisane v sklepih Sveta o demokraciji, v zvezi s krčenjem demokratičnega prostora za civilno družbo². EU bo pozorno spremljala razprave o vzpostavitvi platforme Sveta Evrope za zaščito zagovornikov človekovih pravic.
15. Svet Evrope v zvezi z **okoljskimi** vprašanji prispeva k oblikovanju dobro prilagojenega pravnega okvira v Evropi. Evropska komisija bo pri izvajanju svojega evropskega zelenega dogovora spremljala razprave v Svetu Evrope o povezavi med človekovimi pravicami in okoljem, vključno z ukrepi za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje. EU podpira pravočasno prizadevanje Sveta Evrope za ustrezno obravnavo te teme.

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12836-2019-INIT/sl/pdf>, sprejeti 14. oktobra 2019.

16. V kontekstu zaposlovanja in socialnih zadev sta **Evropska socialna listina** Sveta Evrope in revidirana Evropska socialna listina pomembna vira za izvajanje **evropskega stebra socialnih pravic** EU. Evropska komisija bo pripravila akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in ga v okviru programov gospodarskih reform še naprej uporabljala na Zahodnem Balkanu. Ker Evropska socialna listina namenja posebno pozornost varstvu med drugim starejših ljudi, otrok, invalidov in delavcev migrantov, bo EU sodelovala s Svetom Evrope pri zagotavljanju temeljnih socialnih in ekonomskih pravic v skladu s temi mednarodnimi obveznostmi, zlasti v primeru svetovnih kriz, kot je pandemija covid-19.
17. Varstvo in zagovarjanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin sta v središču **azilne in migracijske politike EU**. EU je zavezana krepitvi zmogljivosti zadevnih deležnikov za izvajanje tega pristopa. EU si prizadeva zagotoviti human, odpornejši in učinkovitejši migracijski in azilni sistem ter je zavezana mandatu Sveta Evrope za zbiranje informacij in svetovanje ter pomoč državam članicam Sveta Evrope na podlagi njegovih ustreznih standardov za varstvo človekovih pravic migrantov, prosilcev za azil in beguncev v Evropi, s posebnim poudarkom na ranljivih skupinah, kot so mladoletniki brez spremstva, ogrožene ženske, otroci, invalidi ali osebe, ki se soočajo z diskriminacijo ali nasiljem. Delo Sveta Evrope je privedlo do napredka na področju migracij, zlasti pri zmanjšanju trgovine z ljudmi.
18. V skladu s Sklepi Sveta o **alternativnih ukrepih namesto pridržanja**: uporaba kazni in ukrepov brez odvzema prostosti v kazenskem pravosodju, ki so bili sprejeti decembra 2019, si bosta EU in Svet Evrope zavzeto prizadevala najti sinergije v svojih pristopih.

19. EU bo tesno sodelovala s Svetom Evrope pri krepitvi varstva in spodbujanja človekovih pravic na področjih, ki zahtevajo večjo pozornost, kot so na primer boj proti diskriminaciji (zlasti s spodbujanjem ozaveščenosti o dejavnostih Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) Sveta Evrope in izvajanjem njenih priporočil), vključno s preprečevanjem diskriminacije v povezavi z osebami LGBTI +, spolno usmerjenostjo in spolno identiteto, ter svoboda veroizpovedi ali prepričanja in zaščita otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (z namenom, **da bi EU pristopila k „Lanzarotski konvenciji“**). Posebno pozornost je treba nameniti skupnim dejavnostim za preprečevanje širjenja sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva v Evropi. EU ostaja zavezana prizadevanjem Sveta Evrope za krepitev spoštovanja pravic pripadnikov manjšin (zlasti njihovega socialno-ekonomskega vključevanja, med drugim tudi romskih skupnosti), vključno z narodnimi manjšinami, v skladu z veljavnimi normami, standardi in priporočili Beneške komisije Sveta Evrope. V okviru soglasja med EU in Svetom Evrope glede odprave smrtne kazni je ohranjena skupna zaveza za odpravo smrtne kazni tudi zunaj Evrope. EU bo še naprej krepila sodelovanje s Svetom Evrope v boju proti trgovini z ljudmi in pri varstvu človeškega dostojanstva. Za ukrepanje proti trgovini z ljudmi, zlasti z ženskami in dekleti, so potrebna skupna prizadevanja številnih zadevnih akterjev ter usklajen in dosleden pristop na vseh ustreznih področjih politik v okviru notranjih in zunanjih odnosov EU, kot so varnost, migracije, pravosodje, enakost, zaposlovanje in razvoj v notranjih in zunanjih odnosih EU.
20. EU bo še naprej podpirala sodelovanje med svojo Agencijo za temeljne pravice in Svetom Evrope, v skladu z njunima mandatoma.

II. DEMOKRACIJA

21. EU si prizadeva **spodbujati, varovati in krepiti našo demokracijo**.
22. Sklepi Sveta o demokraciji poudarjajo, da je demokracija dandanes na preizkušnji in postavljena pod vprašaj. Čeprav v mnogih državah ostaja trdno usidrana, pa v drugih opažamo naraščajoče avtoritarne težnje. **Izzivi za demokracijo** so številni in se jim je treba celovito zoperstaviti – tudi s podpiranjem in spodbujanjem svobodne in neodvisne civilne družbe, zagovornikov človekovih pravic in neodvisnih medijev, večje preglednosti demokratičnih procesov, digitalne pismenosti, vključenosti in državljske vzgoje kot srednje- in dolgoročnega prispevka k odpornosti demokracij – ter preprečevati manipulativno poseganje, vključno z dezinformacijskimi kampanjami.
23. EU pozdravlja pomembno delo Sveta Evrope prek njegovega referenčnega okvira kompetenc za demokratično kulturo, ki v formalnih in neformalnih okvirih pomaga **izobraževalnim** sistemom, da mlade opremijo s potrebnimi kompetencami za spodbujanje človekovih pravic, demokracije in pravne države, kar dopolnjuje delo EU v podporo demokraciji. EU bo še naprej sodelovala s Svetom Evrope pri spodbujanju drugih orodij in pobud, ki spodbujajo izobraževanje za demokratično državljanstvo in izobraževanje o človekovih pravicah, med drugim v okviru delnega sporazuma Sveta Evrope, katerega namen je ustanoviti opazovalno skupino za poučevanje zgodovine v Evropi. Vloga jezikov, jezikovne ozaveščenosti in večjezičnih kompetenc so osrednjega pomena za boljše razumevanje kultur, in tako prispevajo k razvoju demokratičnega državljanstva v jezikovno in kulturno raznoliki Evropi. Priporočilo Sveta EU (2019) o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov zagotavlja okvir za krepitev sodelovanja s Svetom Evrope in njegovim Evropskim centrom za moderne jezike na področju kakovostnega jezikovnega izobraževanja.

24. EU ima veliko koristi od **strokovnega znanja in izkušenj Beneške komisije na področju demokracije skozi pravo**, zlasti v okviru svojega zunanjega delovanja, pri katerem se zanaša na znanje Beneške komisije, da bi pripomogla k izboljšanju ustavnih standardov in volilne zakonodaje. Beneška komisija pomaga tudi pri procesih reforme pravosodja in upravljanja ter drugih reformnih procesih, zlasti v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah ter v državah evropske sosedске politike. EU si prizadeva okrepiti sodelovanje z Beneško komisijo in njenim sekretariatom, na primer pri spodbujanju volilnih reform na podlagi priporočil misij EU za opazovanje volitev v regijah, kot sta Latinska Amerika in Severna Afrika.
25. **EU se bo zavzemala za redno izmenjavo mnenj s sekretariatom Beneške komisije** o standardih volilne zakonodaje in skupaj s sekretariatom preučila, kako se lahko pravna mnenja Beneške komisije in priporočila misij EU za opazovanje volitev medsebojno dopolnjujejo.
26. Družbeni mediji in volilne tehnologije prinašajo nove **priložnosti, pa tudi izzive** za volilne procese in demokracijo. EU bo spodbujala spoštovanje standardov in priporočil Sveta Evrope v zvezi z volilnimi postopki in demokracijo. Spodbujala bo redne izmenjave s Svetom Evrope, da bi okrepila sodelovanje pri razvoju in spodbujanju standardov, ki obravnavajo ta vprašanja, med drugim tudi vprašanje zaščite integritete volilnih postopkov.
27. EU bo okrepila dialog in sodelovanje s Svetom Evrope glede možnosti za krepitev vloge in pomembnega **sodelovanja organizacij civilne družbe** in nacionalnih institucij za človekove pravice v Organizaciji v skladu s sklepom, sprejetim na 129. zasedanju Odbora ministrov Sveta Evrope (Helsinki, 14. in 15. maj 2019).
28. EU bo okrepila dialog in sodelovanje s Svetom Evrope v zvezi s **povečanjem udeležbe in zastopanosti žensk in mladih** ter njihovih interesov v javnem in političnem življenju.

29. Resolucija Sveta EU iz leta 2019 o **kulturni razsežnosti** trajnostnega razvoja³ bo ključni okvir za poglobljanje sodelovanja na področju kulture in kulturne dediščine. Okvirna konvencija Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo (konvencija iz Fara), dnevi evropske dediščine in razširjeni delni sporazum Sveta Evrope o kulturnih poteh so primeri možnosti za sodelovanje med EU in Svetom Evrope. EU bo še naprej promovirala konvencijo Sveta Evrope št. 221 o protipravnih ravnanjih v zvezi s kulturnimi dobrinami (konvencija iz Nikozije) in spodbujala države članice Sveta Evrope, naj pristopijo k njej.

III. PRAVNA DRŽAVA

30. **EU je ponovno potrdila svojo zavezo k spoštovanju načela pravne države.** Pravna država je predpogoj za demokracijo, spoštovanje in polno uveljavljanje človekovih pravic. V okviru EU je bistvenega pomena, da se zagotovi blaginja za evropske državljane, in sicer z nemotenim delovanjem enotnega trga. Z ogrožanjem pravne države so tako ogrožene človekove pravice ter pravna, politična in gospodarska podlaga delovanja Evropske unije. Komisija je v svojem sporočilu „Krepitev pravne države v Uniji – načrt za ukrepanje“⁴ določila tristebni pristop: spodbujanje kulture pravne države, preprečevanje pojavitve težav na področju pravne države in zagotavljanje učinkovitega odziva, ko se pojavijo. Da bi okrepila preventivne vidike, je Komisija napovedala vzpostavitev celovitega evropskega mehanizma za pravno državo, ki deluje na ravni EU in v okviru katerega Evropska komisija vsako leto pripravi objektivno poročilo. Pristop spremljanja bo enak v vseh državah članicah EU. Pri spremljanju v okviru evropskega mehanizma za pravno državo se bodo upoštevali obstoječi instrumenti in strokovno znanje Sveta Evrope na tem področju.

³ [ST 13336/19.](#)

⁴ COM(2019) 343 final.

31. **V zvezi s tem želi Komisija okrepiti sodelovanje s Svetom Evrope, vključno z Beneško komisijo, skupino GRECO in Evropsko komisijo Sveta Evrope za učinkovitost pravosodja (CEPEJ).** Svet Evrope je na poziv Komisije imenoval kontaktno osebo za mrežo kontaktnih točk na področju pravne države in Komisija bo tesno sodelovala s Svetom Evrope, da se zagotovi vzajemna krepitev dela na področju pravne države in prepreči nepotrebno podvajanje. Evropska komisija bo za pripravo letnega poročila vzpostavila tudi dialog z ustreznimi deležniki, kot sta Posvetovalni svet evropskih sodnikov in Posvetovalni svet evropskih tožilcev. Seznam meril za pravno državo Beneške komisije lahko pomaga opredeliti specifična tveganja in slabosti.
32. Sodelovanje EU v skupini **GRECO** kot opazovalke spodbuja sodelovanje s Svetom Evrope pri krepitevi zmogljivosti ter izvajanju standardov za krepitev pravne države in boja proti korupciji, na primer na področju zaščite žvižgačev. EU bo še naprej tesno sodelovala s skupino GRECO pri krepitevi zmogljivosti in izvajanju standardov za okrepitev boja proti korupciji.
33. Delo, ki ga je opravil Svet Evrope, je že pripomoglo k izboljšanju odziva **kazenskega pravosodja** v EU na področju preprečevanja radikalizacije, ki vodi v terorizem in nasilni ekstremizem, ter k ponovnemu vključevanju in rehabilitaciji storilcev terorističnih kaznivih dejanj.
34. Na področju **boja proti kibernetiski kriminaliteti** bo EU še naprej sodelovala v okviru Budimpeške konvencije o kibernetiski kriminaliteti in njenih dodatnih protokolov. Zagotovila bo tudi usklajenost 2. dodatnega protokola, o katerem potekajo pogajanja, in prizadevanj EU za izboljšanje čezmejnega dostopa do elektronskih dokazov ter promovirala Budimpeško konvencijo kot okvir za mednarodno sodelovanje in krepitev zmogljivosti.

35. Zavezanost EU krepitvi pravne države zadeva tudi **države kandidatke in potencialne kandidatke ter sosednje države EU**, v katerih bo EU še naprej sodelovala s Svetom Evrope, da bi podprla države pri izvajanju bistvenih reform in usposabljanja v zvezi s pravosodjem, bojem proti korupciji, spodbujanjem človekovih pravic ter vlogo svobodnih in neodvisnih medijev in civilne družbe, ter da bi – v zvezi z državami kandidatkami in potencialnimi kandidatkami – spremljala napredek, dosežen na teh področjih, po potrebi v skladu z okrepljeno metodologijo pristopnega procesa.
-